

interessants com ara la difusió i crítica de les idees de Bartolomé de Las Casas, la relació entre Catalunya i Amèrica, la decisió papal del món, els jesuïtes al continent americà o el pensament polític del llibertador Simón Bolívar. Segons l'estudiós Pere Grases, aquest llibre «constitueix un magnífic i sòlid suport, amb nombrosos punts de recolzament en tot un arc cronològic de fets situats al llarg de tres segles, des del descobriment a la independència. Són un indicatiu de mestria i domini d'un ampli període històric, que només pot adquirir-se mitjançant la contínua devoció de tota una vida, amb la capacitat de comprensió de l'erudit, l'agudeza de les reflexions, la sagacitat per a veure cada arbre en el bosc del panorama històric i el bon gust en l'exposició dels esdeveniments i la trama de cada moment en l'esdevenir de l'evolució humana». Un llibre ple d'amena erudició.

FRANCESC VIADEL

Les raons del nacionalisme

Nacionalisme i modernitat. Liah Greenfeld. Editorial Afers. Catarroja, 1999.

NACIONALISME i modernitat reuneix cinc assajos publicats per Liah Greenfeld entre els anys 92 i 97, just després de l'aparició del seu llibre *Nationalism: Five Roads to Modernity*. Aquest recull aborda temes com ara la funció del nacionalisme en l'aparició de les institucions modernes característiques, la rellevància de la consciència moderna secular com a resultat del reemplaçament de les grans religions

transcendents pel nacionalisme com a sistema cultural dominant, o el nacionalisme com a marc cultural de la modernitat. Un llibre amb unes tesis ben originals o, com a mínim -i com la mateixa autora confessa en la introducció d'aquest volum-, discrepant amb la majoria de la bibliografia que hi ha sobre el nacionalisme en les ciències socials. L'editorial Afers publica aquest recull dins de la col·lecció *El món de les nacions*, que fins ara ha vist aparèixer títols de François Thual, Alfons Cucó i Ernest Gellner.

Liah Greenfeld és catedràtica de Ciències Polítiques i Sociologia a la Universitat de Boston i professora associada de la Universitat de Harvard, així com professora visitant a l'École des Hautes Études de París. Greenfeld, a més a més, ha estat membre de l'Institute for Advanced Studies a Princeton i del Departament d'Estudis Internacionals del Woodrow Wilson Center de la Smithsonian Institution a Washington DC. És autora, entre altres llibres, de *Ideas and Institution* i *The Spirit of Capitalism: Nationalism and Economic Growth*.

Afers completa amb aquest llibre el seu important catàleg que des de fa uns anys ha vist aparèixer, entre altres, títols tan interessants i diversos com ara *Dreta i esquerra*. Raons i significats d'una distinció política, de Norberto Bobbio, *El valencianisme polític, 1874-1939*, d'Alfons Cucó, *De Martorell a Corella*. Descobrint l'autor del *Tirant lo Blanc*, de Josep Guia, o *Falles i franquisme*, de Gil-Manuel Hernández. A més, la prestigiosa editorial de Catarroja trau al carrer les publicacions Afers. Fulls de recerca i pensament; *El contemporani*. Arts, Història, Societat; i *Arxius de Sociologia*. Un projecte que ha suposat una aleanada d'aire fresc en el migrat panorama de les publicacions valencianes dedicades al pensament i que comença a fer-se lloc en el mercat català i balear.

FRANCESC VIADEL

Filosofía para comenzar

El juego de pensar. Tobies Grimaltos. Editorial Algar. Alzira, 2000.

EL asombroso éxito de ventas de *El mundo de Sofía*, de J. Gaardner, y, en medida menos espectacular pero igualmente agradable y estimulante, de *Ética para*

Amador o Política para Amador, de Fernando Savater, han abierto la brecha editorial para un buen número de obras derivadas de aquella feliz experiencia, utilizando los mismos o parecidos resortes: la exposición de los temas invariables de la historia del pensamiento filosófico en forma de diálogo con un muchacho o muchacha de la misma edad que el lector a quien va dirigido el libro.

En esa dirección, *El juego de pensar* reincide en la fórmula de éxito siguiendo el ejemplo de Savater: el autor del libro y dialogante maduro es el padre del otro dialogante, en este caso la adolescente Marta.

Marta comienza preguntando a su padre qué es lo que enseña en sus clases, es decir, qué es la filosofía; a partir de ese primer capítulo padre e hija deciden dedicar algunas noches a charlar sobre distintos temas. De esta manera van sucediéndose buena parte de los temas generales de la filosofía que se pueden encontrar en, por ejemplo, un temario de segunda enseñanza: la libertad de elección, la relación entre los nombres y las cosas, la inteligencia de las máquinas y la inteligencia en general, la creencia y el saber, la ética de la intención y la de las consecuencias, el relativismo antropológico, la percepción y la sensación, las falacias lógicas, la naturaleza de la belleza, la identidad personal o los límites de la ciencia.

La parte ficticia del libro es sin duda la más débil. La psicología de la niña no llega a ser del todo creíble, así como tampoco la horizontalidad ilocucionaria y argumental establecida entre padre e hija; no se insertan los diálogos en la realidad nocturna de